

تجزیه و تحلیل موانع کاشت دانه‌های روغنی بعنوان بیوراکتورهای گیاهی برای تولید زیست داروها

فرشته غیاثوندغیائی

استادیار دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تاکستان، تاکستان، ایران
Email: Ghiasvand_fereshteh@yahoo.com

نتایج و تحلیل

بر اساس اطلاعات جمع‌آوری شده حداقل سابقه کاری در زمینه کشاورزی ۲ سال و حداکثر سابقه کاری کشاورزان در زمینه کشاورزی ۵۴ سال می‌باشد. بر اساس اطلاعات جمع‌آوری شده اکثر پاسخگویان (۳۶ درصد) در گروه سنی ۵۰-۴۰ سال قرار داشتند و ۶/۶ درصد آنان نیز بیشتر از ۶۰ سال داشتند. بر اساس اطلاعات جمع‌آوری شده اکثر پاسخگویان (۶۶/۷ درصد) دارای تحصیلات دیپلم و یا زیر دیپلم می‌باشند و تنها حدود ۹ درصد آنان دارای مدرک لیسانس می‌باشند. با توجه به تنوع و گستردگی مشکلات و محدودیت‌های مطرح شده از دیدگاه کشاورزان، جهت دسته‌بندی متناسب و هم‌ساز موانع و محدودیت‌ها تحلیل عاملی اکتشافی انجام شد. برای تشخیص مناسب بودن داده‌های گردآوری شده پیرامون مناسب بودن داده‌ها برای انجام تکنیک، از آزمون بارتلت و شاخص KMO بهره گرفته شده است. معنی داری آزمون بارتلت با اطمینان ۹۸٪ و مقدار مناسب شاخص KMO (۰/۹۱۰) بر مناسب بودن گویه‌ها برای استخراج عامل‌ها دلالت دارد.

نتیجه گیری

سیستم‌های تولید بر پایه گیاه، پتانسیل عظیمی برای ساخت مناسب تعداد زیادی از پروتئین‌ها و زیست داروها هستند. از نظر ظرفیت تولید، گیاهان بیشتر یا حداقل هم‌اندازه هر موجود دیگری توانایی دارند. همچنین مزایایی از قبیل کاهش زمان تولید، سهولت اندازه‌گیری و سلامت محصول را دارند. اگرچه گیاهان قادر به تولید برخی نسخه‌های پروتئین‌های درمانی انسانی نیستند. مشکل استفاده از سیستم‌های تولید بر پایه گیاهی، فقدان راهکاری برای خالص سازی اقتصادی پروتئین‌های نوترکیب است که می‌تواند برای تنوع محصولات دانه‌های روغنی مناسب و تطبیق پذیر باشد. بررسی موانع و مشکلات توسعه کشت دانه‌های روغنی جهت کاهش وابستگی به واردات روغن نباتی بعنوان یکی از رویکردهای سیاست‌گذاران مطرح است. از طرفی اهمیت توسعه کشت دانه‌های روغنی جهت استحصال زیست داروها مطرح است.

منابع

- امیری، م.، ر. فصاحت، پ.، و طاهری، آ. (۱۳۸۶). مشکلات کشت کلزا و دلایل عدم استقبال زارعین از توسعه کشت کلزا. مجله دام، کشت و صنعت، شماره ۹۳، صفحات ۴۲-۵۰.
- تقدیری، ب.، احمدوند، گ. و مظاهری لقب، ح. (۱۳۸۵). فاصله بوته بر روی عملکرد و اجزای عملکرد چهار رقم آفتابگردان. پژوهش کشاورزی آب، خاک و گیاه در کشاورزی. جلد ششم، شماره اول.
- حسینی، م. ح. بهزادی راد، م. دستمالچی، ت. (۱۳۸۹). دانه‌های روغنی، بیوراکتورهای گیاهی برای تولید زیست داروها. [سومین سمینار بین المللی دانه‌های روغنی و روغنهای خوراکی](#). تهران. دی ۱۳۸۹.
- حسینی، ج. عرب صیفی، م. (۱۳۹۱). بررسی نقش ترویج کشاورزی بر توسعه کشت دانه‌های روغنی در استان ایلام. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران.
- زند، پ.، کاراندیش، م.، رشیدی، آ. (۱۳۸۰). چربی‌ها و روغن‌ها در تغذیه انسان. گزارش اجلاس مشورتی FAO/WHO. انتشارات انستیتو تحقیقات تغذیه‌ای و صنایع کشور.

- Amjad, M. (2014). Status Paper Oilseed Crops of Pakistan. Plant Sciences Division Pakistan Agricultural Research Council Islamabad.
- FAO. (2017). Food outlook: Biannual report on global food markets. FAO Trade and Markets Division, Rome.
- Ghiasvand Ghiasy, F. [Mirakzadeh, A.](#); Dehyouri, S... (2012). Feasibility study of cultivation and development oilseeds in Qazvine province. *Annals of biological research*, 3 (8):3861-3864
- Hegde. D.M. and Venkattakumar. R. (2010). SWOT Analysis of Indian Oilseeds Sector and Implicative Strategies. *Agricultural year book 2010*. India: Syngenta India Ltd.
- Kumar, A. (2007). Consultancy Report on Oilseeds of Bhutan. Available at: <http://rcbajo. Gov. bt/wp-content/uploads/2016>.

چکیده

این تحقیق از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ نحوه گردآوری داده‌ها توصیفی-همبستگی می‌باشد داده‌ها با استفاده از پرسشنامه و مصاحبه جمع‌آوری شده‌اند. جامعه آماری این مطالعه را ۲۸ نفر از کارشناسان در بخش امور زراعی جهاد کشاورزی و کلیه کشاورزان دانه روغنی کار استان قزوین تشکیل می‌دهند که جمعا ۳۷۸ نفر می‌باشند، حجم نمونه با استفاده از جدول کرجسی مورگان ۱۶۹ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای با انتساب متناسب محاسبه شد. برای اطمینان از روایی ابزار تحقیق از تکنیک روایی محتوا و جهت برآورد پایایی پرسشنامه از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد.

مقدمه

سلولهای گیاهی، بیوراکتورهای ایده‌آلی برای تولید و استفاده خوراکی واکسن‌ها و زیست داروها هستند که نیاز به تخمیر، خالص سازی، ذخیره سازی سرمایی، حمل و نقل و انتقال پرهزینه با شرایط استریل را ندارند. گیاهان جهت تولید پروتئین‌های درمانی مناسبند و مزیت عمده سیستم‌های گیاهی نسبت به دیگر سیستم‌های تولید واکسن، هزینه کمتر تولید آنها می‌باشد. از آنجائیکه دانه‌های روغنی شامل اندامک‌های طبیعی ذخیره‌ای با ظرفیت بالا برای نگهداری پروتئین هستند و همچنین محیطی با خاصیت هیدرولیتیکی کمی را برای انباشت ماندگار پروتئین فراهم می‌کنند، می‌توان آنتی‌ژن‌ها یا داروهای ساخته شده در این بیوراکتورها را خالص سازی نمود و یا بافت مورد نظر را به شکلی تغییر داد که برای استفاده خوراکی و درمانی نیز مفید باشد. تاکنون در مورد نگهداری و تعیین پایداری پروتئین‌های درمانی پس از تولید و برداشت، مطالعات کمی انجام شده است که لازم است تمامی موارد فوق با بررسی‌های دقیق و مطمئن بررسی شود. این موفقیت نهایی برای سیستم‌های گیاهی جهت تولید واکسن‌های جانبی و پروتئین‌های درمانی، احتمالاً به اهداف تجاری مهمی که توسط آزمایشات کلینیکی در چند سال آینده مشخص می‌شود، بستگی خواهد داشت.

مواد و روش‌ها

دیدگاه کلی حاکم بر تحقیق حاضر کمی است. این تحقیق از لحاظ هدف کاربردی، از لحاظ میزان نظارت و درجه کنترل میدانی و از لحاظ نحوه گردآوری داده‌ها از نوع تحقیقات توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری تحقیق حاضر جمعا ۳۷۸ نفر از کشاورزان استان قزوین می‌باشند که به کاشت دانه‌های روغنی می‌پردازند، حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان ۱۶۹ نفر محاسبه گردید که کشاورزان مورد نظر با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای با انتساب متناسب از بین پنج شهرستان استان انتخاب شدند. ابزار اصلی گردآوری داده‌ها، پرسشنامه‌ای بود که بر اساس پیشینه تدوین شد. برای اطمینان از روایی ابزار تحقیق از تکنیک روایی محتوا (با استفاده از نظرات کارشناسان زراعت دانه‌های روغنی و اساتید مرتبط با موضوع) و جهت برآورد پایایی پرسشنامه از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد مقدار آلفا معادل ۸۹/۰ حاصل شد که بیانگر پایایی و مناسب بودن نسبی ابزار تحقیق است. در این تحقیق پس از جمع‌آوری داده‌ها و کدگذاری پرسشنامه‌ها با استفاده از نرم افزار آماری spss و آماره‌های توصیفی و استنباطی به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شده است.